

عنوان مقاله:

برآورد دامنه فعالیت زمین‌ساختی تاقدیس خویز از طریق معیارهای مورفومتری (زاگرس خوزستان)

محل انتشار:

مجله آمایش جغرافیایی فضا، دوره 10، شماره 37 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مجتبی یمانی - استاد ژئومورفولوژی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

فاطمه مرادی پور - دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

انور مرادی - دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

سعید مرادی پور - کارشناسی ارشد زمینشناسی ساختمانی و تکتونیک، دانشگاه تربیت مدرس، کارشناس شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

خلاصه مقاله:

مطالعه الگوی هندسه چین‌خوردگی‌ها و تحلیل دگرریختی آن‌ها، یکی از مهم‌ترین موضوع‌های زمین‌شناسی کمر بند کوهزایی زاگرس به شمار می‌آید. تاقدیس خویز در استان خوزستان و در کمر بند رانده و چین‌خورده زاگرس در فرادیواره گسل پیشانی کوهستان واقع شده است. این تاقدیس یکی از تاقدیس‌های مهم زاگرس به شمار می‌رود؛ اهمیت آن به دلیل وجود رودخانه دائمی مارون است که از میانه تاقدیس عبور کرده و تاقدیس خویز را به دو نیم تقسیم کرده است. این تاقدیس با استفاده از اشکال مورفومتری نظیر رویه‌های سه‌گوش، دره‌های ساغری و شاخص تابیدگی جبهه کوهستان، از نظر مورفوتکتونیک مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است. هدف از انجام این پژوهش، بررسی وضعیت تاقدیس خویز از نظر میزان فعالیت زمین‌ساختی به خصوص فعالیت‌های عهد حاضر است؛ به کمک نتایج این پژوهش می‌توان وضعیت سازه‌های احداث شده بر روی این تاقدیس و در مجاورت آن، به خصوص سد مخزنی مارون را از نظر مخاطرات زمین‌شناسی مورد ارزیابی قرار داد. این اشکال و شاخص‌ها در دو یال تاقدیس به صورت جداگانه مورد مطالعه قرار گرفت؛ بر اساس نتایج این مطالعه مشخص شد که شاخص‌های مورفوتکتونیک ذکر شده رابطه مستقیمی با میزان فعالیت زمین‌ساختی داشته و بر این اساس می‌توان اظهار داشت که تاقدیس خویز از نظر فعالیت نسبی زمین‌ساختی در وضعیت فعال قرار دارد و همچنین یال شمال شرقی آن نسبت به یال جنوب غربی، فعالیت بیشتری از خود نشان می‌دهد. این مسئله می‌تواند به علت وجود تاقدیس زیرسطحی منصورآباد در جنوب غرب تاقدیس خویز و با فاصله‌ای کمتر از یک کیلومتر از آن باشد که منجر به تشکیل پسراند در یال شمال شرقی تاقدیس خویز و ایجاد فعالیت زمین‌ساختی بیشتر در این یال شده است.

کلمات کلیدی:

مورفوتکتونیک، مورفومتری، زاگرس خوزستان، تاقدیس خویز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1180814>

